Облікова картка ДіР

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0226U000722

Державний реєстраційний номер: 0121U110644

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 14-01-2026

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 1

Назва етапу: Германські і романські мови: структурно-семантичні та когнітивно-дискурсивні особливості, проблеми перекладу та викладання

Початок етапу: 01.2021

Закінчення етапу: 12.2025

Вид звітного документа: Остаточний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Код за ЄДРПОУ: 02071240

Місцезнаходження: вул. Коцюбинського, буд. 2, м. Чернівці, Чернівецька обл., 58012, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380372584810, 380372552914

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Код за ЄДРПОУ: 02071240

Місцезнаходження: вул. Коцюбинського, буд. 2, м. Чернівці, Чернівецька обл., 58012, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380372584810

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 43 - власна ініціатива (якщо робота виконується з власної ініціативи за кошти виконавця НДР або безкоштовно)

Напрям фінансування: 2.1 - фундаментальні дослідження

Джерела фінансування

7706 - безплатно (договір про науково-технічне співробітництво, тощо)

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Германські і романські мови: структурно-семантичні та когнітивно-дискурсивні особливості, проблеми перекладу та викладання

Назва роботи англійською:

Germanic and romance languages: structural-semantic and cognitive-discursive features, problems of translation and instruction

Реферат українською:

Мета дослідження полягає у встановленні системного взаємозв'язку між структурно-семантичними та фоносемантичними властивостями мовних одиниць і їхнім когнітивно-дискурсивним потенціалом у германських та романських мовах. Об'єкт – германські та романські мови як складні та динамічні системи, що функціонують у взаємодії їхніх структурних, семантичних і когнітивно-дискурсивних характеристик. Предмет – взаємозв'язок структурно-семантичних, фоносемантичних і когнітивних властивостей одиниць германських і романських мов, механізми їх функціонування в дискурсі, а також роль у смислотворенні, перекладі та методиці викладання іноземних мов. Методологія дослідження ґрунтується на інтеграції сучасних лінгвістичних, когнітивних, дискурсивних і кількісних підходів, що забезпечують багатовимірний аналіз мовних явищ. Комплексний інструментарій, від структурно-семантичного до корпусного аналізу, дозволяє системно вивчити мовні процеси та застосувати отримані результати у перекладацькій і лінгводидактичній практиці. Новизна полягає в тому, що на лінгвістичному рівні вперше комплексно досліджено семантичні, структурні та функціональні особливості різножанрових текстів і терміносистем германських мов, зокрема політичної публіцистики, військової фразеології, архітектурної та прикордонної лексики, а також запропоновано нову концепцію ідіоматики. У межах когнітивно-дискурсивної парадигми визначено специфіку англомовного гастрономічного дискурсу, засоби вербалізації концепту «СУМНІВ» та гендерну динаміку реалізації категорії емотивності в художній літературі XIX–XXI століть. У педагогічній площині здійснено діахронічний аналіз методики викладання французької мови в Галичині, обґрунтовано методику навчання німецької мови майбутніх соціальних працівників. Досягненням стала розробка цілісної системи інклюзивного навчання іноземних мов для початкової школи, що вперше системно інтегрує корекційно-розвитковий компонент та адаптує навчальний процес до особливих освітніх потреб учнів.

Реферат англійською:

This study aims to identify the systemic links between the structural-semantic and phonosemantic features of language units and their cognitive-discursive potential within Germanic and Romance languages. The object of research comprises Germanic and Romance languages as dynamic, multidimensional systems operating at the intersection of structural, semantic, and cognitive-discursive levels. The subject focuses on the systemic relationships between the structural, phonosemantic, and cognitive attributes of linguistic units in Germanic and Romance languages, analyzing their discursive function and impact on translation and teaching methodology. The methodology integrates cognitive, discursive, and quantitative methods to analyze linguistic phenomena multidimensionally. This comprehensive approach, encompassing structural-semantic and corpus analysis, supports the investigation of language processes and their practical implementation in translation and language teaching. The novelty of the research lies in its comprehensive analysis of the semantic, structural, and functional features of various text genres and terminological systems in Germanic languages – specifically political journalism, architectural vocabulary, and military phraseology. It also introduces a new concept of idiomatics. The research identifies the specifics of English-language gastronomic discourse, the means of verbalizing the concept "DOUBT," and the gender dynamics regarding the expression of emotivity in fiction from the XIX-XXI centuries. The study includes a diachronic analysis of French language teaching methods in Galicia and substantiates a

methodology for teaching German to future social workers. A significant contribution is the development of a comprehensive system for inclusive foreign language teaching in primary schools; for the first time, this system integrates remedial and developmental components to adapt the learning process to students with special educational needs.

Індекс УДК: 81:159.955, 81'37; 003; 81'22, 811.1/.2, 811.11:378,091.33

Коди тематичних рубрик: 16.21.11, 16.21.51, 16.41.21

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Кушнерик Володимир Іванович

Науковий ступінь: д. філол. н.

Вчене звання: професор

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: Ідіоматичний простір англомовного художнього військового тексту

Назва НТП англійською: Idiomatic space of an English military-oriented literary text

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Методи, теорії, гіпотези

Галузь застосування: освіта; лінгвістика; літературознавство; культурологія; медіа та комунікація; перекладознавство

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Дисертацію присвячено дослідженню структурно-семантичних і функційних особливостей фразеологічних одиниць в англомовних художніх текстах на військову тематику. У роботі застосовано комплекс загальнонаукових, лінгвістичних і квантитативних методів, що дало змогу виявити морфологічні, семантичні та функційні характеристики фразеологічних одиниць, а також закономірності їх функціонування в художньому військовому дискурсі. Метою дослідження є аналіз структурно-семантичних і функційних особливостей фразеологічних одиниць англомовних художніх текстів на військову тематику та верифікація результатів із використанням лінгвостатистичних методів. У роботі уточнено поняття фразеологічної одиниці та ідіоматичного простору англомовного художнього військового тексту, який розглянуто як ієрархічну систему фразеологічних одиниць із кількісними та якісними характеристиками. Фразеологічні одиниці класифіковано за морфологічною ознакою; встановлено домінування дієслівних одиниць, а також перевагу метафоризованих і частково вмотивованих фразеологізмів, що зумовлено динамічністю воєнної тематики. Здійснено семантичну категоризацію фразеологічних одиниць за шістьма основними категоріями, серед яких провідною є категорія Дія. Визначено основні функції фразеологічних одиниць у художньому військовому тексті, зокрема емоційно-експресивну, оцінну, прагматичну, номінативно-інформативну, а також функції характеристики персонажів і опису військової ситуації. Результати квантитативного аналізу підтвердили однорідність ідіоматичного простору англомовних художніх текстів на військову тематику, його базову метафоричність і вмотивованість. Наукова новизна полягає в комплексному описі ідіоматичного простору художнього військового дискурсу та вдосконаленні підходів до аналізу фразеологічних одиниць. Практичне значення результатів дослідження полягає у можливості їх використання в теоретичних і прикладних курсах мовознавчого спрямування.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Інше (наукова та дослідницька сфера)

Вплив НТП на довкілля: немає

Впровадження НТП: Не впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу:

Закінчення етапу:

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обгрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

Назва НТП українською: Сучасний англомовний гастрономічний дискурс: когнітивний вимір

Назва НТП англійською: Modern English gastronomic discourse: cognitive dimension

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Методи, теорії, гіпотези

Галузь застосування: освіта; лінгвістика; літературознавство; культурологія; медіа та комунікація; перекладознавство

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Дисертацію присвячено дослідженню сучасного англомовного гастрономічного дискурсу в межах когнітивно-дискурсивної парадигми. Гастрономічний дискурс розглянуто як особливий вид соціальної комунікації, спрямований на реалізацію глютонічної взаємодії та відображення ціннісних, понятійних і культурних характеристик англомовної спільноти. У роботі уточнено визначення сучасного англомовного гастрономічного дискурсу з урахуванням його цільової, жанрової та трансляційної дивергентності та виокремлено два його різновиди — традиційний та естетичний. Традиційний гастрономічний дискурс орієнтований на інформування про продукти харчування, способи їх приготування та споживання, тоді як естетичний зосереджується на трансляції етичних, культурних і естетичних цінностей, пов'язаних із ритуалізацією прийому їжі. З позицій когнітивного аналізу реконструйовано концептосистеми обох видів гастрономічного дискурсу та окреслено їхні стрижневі концепти-автохтони. Уперше схарактеризовано поняттєвий і частково валоративний рівні метаконцептів food та gastronomy, визначено їхню семантичну структуру та номінативний потенціал. Установлено, що валоративний рівень гастрономічного дискурсу відображає базові культурні домінанти англомовної спільноти, зокрема цінність здорового харчування, ситості, задоволення від їжі та способу життя. Доведено, що традиційний і естетичний різновиди сучасного англомовного гастрономічного дискурсу істотно відрізняються за концептуальною організацією, хоча й актуалізують спільні культурно значущі концепти, пов'язані з продуктами харчування, напоями, поживністю, смаком і походженням їжі. Отримані результати поглиблюють уявлення про когнітивні механізми формування гастрономічної картини світу сучасного англомовного споживача.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Інше (наукова та дослідницька сфера)

Вплив НТП на довкілля: немає

Впровадження НТП: Не впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу:

Закінчення етапу:

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обгрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

Назва НТП українською: Становлення та розвиток методики навчання французької мови у Галичині (друга половина XIX – перша половина XX ст.)

Назва НТП англійською: Emergence and development of French teaching methods in Galicia (second half of the XIX – first half of the XX century)

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Методи, теорії, гіпотези

Галузь застосування: освіта; педагогіка; лінгвістика; культурологія;

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Актуальність дисертаційного дослідження зумовлена потребою наукового осмислення історичного досвіду становлення і розвитку методики навчання французької мови у Галичині в другій половині XIX – першій половині XX ст. в контексті адміністративних, соціальних та освітніх процесів регіону, а також необхідністю оновлення сучасної мовної освіти шляхом залучення нових наукових і архівних джерел. У дисертації вперше комплексно досліджено становлення і розвиток методики навчання французької мови у Галичині впродовж 1867–1939 рр., обґрунтовано її періодизацію, визначено історико-соціальні та освітньо-організаційні передумови, уточнено методичні підходи, принципи та методи навчання французької мови. До наукового обігу введено маловідомі архівні матеріали, що дозволило поглибити уявлення про особливості організації навчального процесу в різних типах шкіл і гімназій регіону. Установлено два основні етапи розвитку методики навчання французької мови у Галичині: етап становлення (1867–1890 рр.) та етап розвитку (1890–1939 рр.). Перший етап характеризується домінуванням граматико-перекладного та текстуально-перекладного методів, вибірковим статусом французької мови та орієнтацією на формування граматичних і перекладних умінь. Другий етап позначений освітніми реформами, переходом французької мови до статусу обов'язкової дисципліни, упровадженням прямого методу навчання, активізацією мовленнєвої практики, міжпредметної інтеграції та культурологічного підходу. Доведено, що розвиток методики навчання французької мови у Галичині відбувався у взаємозв'язку з європейськими методичними тенденціями та водночас зберігав регіональну специфіку. Практичне значення результатів полягає у можливості їх використання в підготовці майбутніх учителів французької мови, розробленні навчальних курсів і навчально-методичних матеріалів, а також у подальших історико-методичних дослідженнях.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Інше (наукова та дослідницька сфера)

Вплив НТП на довкілля: немає

Впровадження НТП:Не впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу:

Закінчення етапу:

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обгрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

Назва НТП українською: Ідіоматика англійської мови: електронні дані та концептуальне знання:

Назва НТП англійською: The study of idioms in English: electronic data and conceptual knowledge

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Методи, теорії, гіпотези

Галузь застосування: освіта; лінгвістика; літературознавство; культурологія; медіа та комунікація; перекладознавство

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Монографію присвячено дослідженню ідіоматики англійської мови в межах сучасної когнітивно-дискурсивної парадигми з урахуванням антропоцентричного та неофункціонального підходів. Ідіоматика розглядається як складний багатовимірний феномен, що відображає глибинні процеси мовномисленнєвої діяльності, взаємодію мови, свідомості, культури та дискурсивної практики. Актуальність дослідження зумовлена потребою комплексного осмислення ідіоматики англійської мови, антропоцентричні й когнітивні виміри якої залишаються недостатньо з'ясованими. Гіпотезу дослідження становить положення про те, що концептуальна структура ідіоматики англійської мови поєднує універсальні принципи організації знання з національно-культурною специфікою його репрезентації, зумовленою екстралінгвальними чинниками. Метою монографії є теоретичне обґрунтування та практичне висвітлення ідіоматики англійської мови як корпусно-базованого, семантично організованого та концептуально структурованого знання, репрезентованого у вигляді фреймів і багаторівневих метафоричних моделей. У праці запропоновано комплексний підхід до аналізу ідіоматики, що поєднує корпусну лінгвістику, фреймовий аналіз і когнітивну лінгвістику. Уперше ідіоматику англійської мови представлено як електронно опосередковану систему знання з урахуванням лінгвальних, екстралінгвальних та образно-метафоричних параметрів. Доведено, що ідіома в контексті постає як багаторівневий концептуальний конструкт, сформований на основі образу-схеми, фрейму, домену та ментального простору. Теоретичне значення дослідження полягає в розвитку методологічних засад вивчення ідіоматики англійської мови, а практична

цінність — у можливості використання результатів у навчальних курсах із лексикології, когнітивної та корпусної лінгвістики, а також у розробленні спеціалізованих навчальних дисциплін.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Інше (наукова та дослідницька сфера)

Вплив НТП на довкілля: немає

Впровадження НТП: Не впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу:

Закінчення етапу:

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обгрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

Назва НТП українською: Теоретико-методичні засади інклюзивного навчання іноземних мов у початковій школі

Назва НТП англійською: Theoretical and Methodological Foundations of Inclusive Foreign Language Teaching in Primary School

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Методи, теорії, гіпотези

Галузь застосування: освіта; педагогіка; лінгвістика; культурологія; методика викладання

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Монографія присвячена проблемі інклюзивного навчання іноземних мов у початковій школі в умовах демократизації українського суспільства та гуманізації освіти. Актуальність дослідження зумовлена пріоритетністю інклюзивної освіти в державній освітній політиці України та необхідністю формування інклюзивної компетентності майбутніх учителів іноземних мов відповідно до чинних професійних стандартів. Якість підготовки вчителя іноземної мови розглядається як важливий чинник мовленнєвого, інтелектуального й культурного розвитку учнів початкової школи, зокрема осіб з особливими освітніми потребами. У монографії акцентовано увагу на специфіці навчання іноземних мов учнів з порушеннями зору, слуху, розладами аутистичного спектра, розкрито психофізіологічні особливості розвитку дітей молодшого шкільного віку та труднощі формування іншомовних компетентностей в аудіюванні, читанні, говорінні й письмі. Окремо висвітлено нові тенденції в організації іншомовної освіти, зумовлені впровадженням дистанційного навчання. Автори, спираючись на концептуальні засади Нової української школи, системно описують підходи, принципи, цілі, зміст, методи, технології, прийоми й засоби навчання іноземних мов в

інклюзивному освітньому середовищі початкової школи. Значну увагу приділено питанням контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів, формам організації навчальної діяльності, а також використанню цифрових сервісів і платформ у дистанційному навчанні. Метою монографії є узагальнення теоретичних положень і практичного досвіду викладання іноземних мов учням початкової школи, зокрема дітям з особливими освітніми потребами, з урахуванням сучасних освітніх вимог і реальних потреб інклюзивного освітнього середовища. Видання адресоване науковцям, викладачам закладів вищої освіти, учителям іноземних мов, студентам педагогічних спеціальностей та всім, хто цікавиться проблемами інклюзивної іншомовної освіти.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Інше (навчальна, наукова та дослідницька сфера)

Вплив НТП на довкілля: немає

Впровадження НТП: Не впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу:

Закінчення етапу:

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обгрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

Назва НТП українською: Функціонування дієслів мовлення у сучасній англійській мові (на матеріалі Британського національного корпусу)

Назва НТП англійською: Functioning of Communication Verbs in Modern English (based on material from the British National Corpus)

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Методи, теорії, гіпотези

Галузь застосування: освіта; лінгвістика; літературознавство; культурологія; медіа та комунікація; перекладознавство

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Дисертаційну роботу присвячено комплексному корпусно-базованому дослідженню комунікативних дієслів сучасної англійської мови на матеріалі Британського національного корпусу. Актуальність дослідження зумовлена зростанням інтересу сучасної лінгвістики до комунікативно-прагматичної та антропоцентричної парадигм, а також потребою системного аналізу лексичних одиниць із урахуванням їхніх семантичних, структурних і текстових характеристик. Метою дисертації є виявлення

структурно-семантичних особливостей лексико-семантичного поля комунікативних дієслів, встановлення його внутрішньої організації та закономірностей функціонування відповідних одиниць у різних регістрах мовлення. У роботі здійснено інвентаризацію комунікативних дієслів сучасної англійської мови, окреслено ієрархію смислових ознак у їхній семантичній структурі, визначено ядерні й периферійні зони лексико-семантичного поля. Проаналізовано парадигматичні відношення (синонімію, антонімію), синтагматичні зв'язки та їхню кореляцію з текстовими характеристиками. Установлено залежність семантики й частотності комунікативних дієслів від їхнього місця в ієрархії лексико-семантичного поля. Наукова новизна дослідження полягає в першому комплексному аналізі комунікативних дієслів англійської мови на корпусному матеріалі, що поєднує лексико-семантичний, структурно-граматичний і текстовий підходи. Запропоновано класифікацію лексико-семантичного поля комунікативних дієслів, виявлено типові синонімічні ряди й антонімічні опозиції, а також доведено їхню роль у формуванні лексико-семантичної когезії тексту. Практичне значення одержаних результатів полягає в можливості їх використання в курсах лексикології, теоретичної граматики, корпусної лінгвістики, когнітивної семантики, а також у лексикографічній, перекладацькій практиці та автоматичній обробці текстів.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Інше (наукова та дослідницька сфера)

Вплив НТП на довкілля: немає

Впровадження НТП: Не впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу:

Закінчення етапу:

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обгрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

Назва НТП українською: Вербалізація концепту СУМНІВ у англомовному художньому дискурсі

Назва НТП англійською: Verbalization of concept DOUBT in English-language artistic discourse

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Методи, теорії, гіпотези

Галузь застосування: освіта; лінгвістика; літературознавство; культурологія; медіа та комунікація; перекладознавство

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Дисертацію присвячено дослідженню вербалізації концепту СУМНІВ у сучасному

англомовному художньому дискурсі з позицій комплексного когнітивно-комунікативного підходу. Робота виконана в межах антропоцентричної парадигми, що розглядає мову як засіб репрезентації ментального та емоційного досвіду людини. Це дало змогу проаналізувати поняттєву, образну та ціннісну складові концепту СУМНІВ, його концептуальні й категоріальні характеристики, фреймову організацію та дискурсивну реалізацію. Наукова новизна дослідження полягає в системному аналізі концепту СУМНІВ у сучасному англомовному художньому дискурсі з когнітивно-комунікативних позицій. Визначено інтенсіонал та імплікаціонал значення ядерних номінантів концепту, окреслено коло його вербалізаторів, створено фреймову структуру та встановлено типові концептуальні метафори й метонімії. Проаналізовано епістемічні слова як основні лексичні засоби вербалізації сумніву та здійснено їх розподіл за силою модальності. Доведено, що сумнів корелює з епістемічною невпевненістю та має розмиті межі зі здогадкою. У роботі з'ясовано, що образну складову концепту формують орієнтаційні, онтологічні й структурні метафори, а художній дискурс сприяє появі індивідуально-авторських метафоричних моделей. Виявлено, що концепт СУМНІВ реалізується через різні типи мовленнєвих актів, комунікативні ситуації та стратегії мовленнєвої поведінки, які відображають як кооперативні, так і конфронтаційні моделі взаємодії. Отримані результати поглиблюють розуміння когнітивно-дискурсивної природи емоційних концептів і механізмів їх мовної репрезентації в художньому дискурсі.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Інше (наукова та дослідницька сфера)

Вплив НТП на довкілля: немає

Впровадження НТП: Не впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу:

Закінчення етапу:

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обгрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

Назва НТП українською: Фоносемантичні особливості публіцистичних текстів (на матеріалі промов німецькомовних політиків)

Назва НТП англійською: The phonosemantic features of publicistic texts (on the basis of speeches of German-speaking politicians)

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Методи, теорії, гіпотези

Галузь застосування:освіта; лінгвістика; літературознавство; культурологія; медіа та комунікація; перекладознавство

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Дисертацію присвячено комплексному дослідженню фоносемантичних особливостей німецькомовних публіцистичних текстів політиків Німеччини та Австрії. Наукова новизна роботи полягає в тому, що вперше здійснено комплексний аналіз фонестем у політичному дискурсі, що традиційно залишався малодослідженим з погляду фоносемантики. Встановлено звукосимволічні властивості початкових фонем німецької мови, з урахуванням національних відмінностей носіїв з Австрії та Німеччини, проведено порівняльний аналіз фонестемної лексики у промовах політиків і в текстах загальносуспільної тематики. Досліджено історію розвитку фоносемантики та визначено ключові поняття: фонестема, фонетичні ознаки, фонеми, їх експресивний заряд та роль у формуванні стилістичної маркованості тексту. Фонестему визначено як дво- чи трифонемне початкове сполучення приголосних, здатне викликати у носія мови певні асоціативно-символічні сприйняття. Проведено психолінгвістичний експеримент із 50 студентами-германістами з Австрії та Німеччини для визначення емоційно-конотативного сприйняття фонестем за шкалами «сила», «активність» і «оцінка». Результати підтверджують закономірності у сприйнятті звукових комплексів та наявність національних особливостей. Виявлено, що фонестеми є важливим засобом вираження емоційного та стилістичного забарвлення публіцистичних текстів і політичних промов, сприяють маніпуляції свідомістю аудиторії та формуванню певних світоглядних ідей. Порівняльний аналіз промов політиків Німеччини та Австрії свідчить про відмінності у використанні фонестем, що відображають стилістичну та емоційну специфіку промов кожної країни. Практичне значення дослідження полягає у встановленні статистичної вагомості звукових комплексів і інтонаційних засобів, що впливають на сприйняття промов у свідомості носіїв німецької мови. Результати можуть бути використані у курсах з фоносемантики, прикладної лінгвістики та у подальших дослідженнях різножанрових німецькомовних текстів.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Інше (наукова та дослідницька сфера)

Вплив НТП на довкілля: немає

Впровадження НТП: Не впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу:

Закінчення етапу:

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обгрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

Назва НТП українською:Німецька фахова мова архітектури та будівництва: структурно-семантичний, генетичний та функційний аспекти

Назва НТП англійською: The German professional language of architecture and construction: structural-semantic, genetic and functional aspects

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Методи, теорії, гіпотези

Галузь застосування: освіта; лінгвістика; літературознавство; культурологія; медіа та комунікація; перекладознавство

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Наукова новизна дисертаційної роботи полягає у вперше здійсненому комплексному дослідженні німецької фахової мови архітектури та будівництва (НФМАБ) як об'єкта лінгвістичних досліджень. У роботі описано НФМАБ, проаналізовано і систематизовано її структурно-семантичні особливості на основі фахових перекладних словників і текстів, реалізовано поетапне тезаурусне моделювання термінологічної системи, верифіковано стан лексичного наповнення та класифікаційні парадигматичні відношення в термінологічному реєстрі, встановлено генетичні джерела термінів і терміносполук, а також коефіцієнт їх інтернаціоналізації. Уперше запропоновано схему покрокового проєктування термінологічного тезауруса НФМАБ, виокремлено шаблони семантичних відношень у термінологічній системі фахової мови. Досліджено структурно-композиційні особливості науково-популярних статей із архітектури та будівництва, охарактеризовано продуктивність типових моделей словотворення та базових синтаксичних конструкцій. Теоретичне значення роботи полягає у поглибленні та систематизації знань про номінаційні процеси у терміносистемах, що узагальнює та стандартизує уявлення про алгоритм сучасного термінотворення, доповнює термінознавчу теорію фактами про природу терміна та його роль у науково-технічній комунікації. Практична цінність полягає у застосуванні результатів у викладанні дисциплін з загального мовознавства, лексикології, термінознавства, галузевого перекладу та курсів «Німецька фахова мова» на технічних спеціальностях. Матеріали роботи можуть слугувати основою для стандартизації, кодифікації та класифікації термінологічних систем різних фахових мов, а також для науково-дослідницьких проєктів і розробки профільних підручників. Алгоритм дослідження НФМАБ включав п'ять етапів: формування норм і принципів диференціації понять, роль лінгвістичних корпусів і апробація термінологічного реєстру, аналіз структурно-семантичних і генетичних характеристик термінологічної системи, визначення джерел термінолексики, та ко

Соціально-економічна спрямованість НТП: Інше (наукова та дослідницька сфера)

Вплив НТП на довкілля: немає

Впровадження НТП: Не впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу:

Закінчення етапу:

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обгрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

Назва НТП українською: Категорія емотивності в англійській художній літературі XIX та XXI століття (гендерний аспект)

Назва НТП англійською: Category of emotivity in English fiction of the XIX and XXI century (gender aspect)

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Методи, теорії, гіпотези

Галузь застосування: освіта; лінгвістика; літературознавство; культурологія; медіа та комунікація; перекладознавство

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Дисертація присвячена дослідженню гендерного аспекту емотивності в англійській художній літературі XIX та XXI століть на вербальному та когнітивному рівнях. Робота ґрунтується на принципах антропоцентричної лінгвістики та лінгвокультурологічного підходу, що дозволяє вивчати емотивність у синхронії та діахронії та виявляти гендерні особливості її вербалізації у творах романтизму та постмодернізму. Наукова новизна полягає у комплексному описі лексичних, стилістичних та синтаксичних засобів вираження емоцій у творах авторів-чоловіків (АЧ) і авторів-жінок (АЖ), класифікації емоційних концептів за аксіологічним принципом (позитивні, негативні, амбівалентні) та встановленні впливу гендеру на репрезентацію емотивності. Вперше простежено динаміку аксіологічного фокусу емоцій і залежність емотивного фону та тональності від гендерної приналежності автора. У творах XIX століття емотивність переважає у творах АЖ; АЧ частіше використовують синтаксичні засоби, АЖ – стилістичні. Домінуючі негативні концепти: АЧ – anger, fear, shame; АЖ – anger, fear, sadness. Позитивні: АЧ – merriment, happiness, joy; АЖ – pleasure, joy, happiness. Амбівалентні: АЧ – surprise, excitement, worriedness; АЖ – excitement, surprise, shock. У творах XXI століття зберігається превалювання емотивності у творах АЖ; АЧ продовжують використовувати синтаксичні засоби, АЖ – стилістичні. Домінуючі негативні концепти: anger, fear, despair; позитивні: АЧ – merriment, pleasure, happiness; АЖ – joy, happiness, pleasure. Емотема XXI століття – кохання, що проявляється через короткотривалі негативні емоційні стани. Емотивний фон і тональність співзвучні у творах АЧ, у творах АЖ – не завжди. Практичне значення полягає у розвитку емотіології, психолінгвістики, лінгвокультурології та текстології. Результати можуть бути використані для інтерпретації художніх творів, викладання стилістики, лексикології, когнітивної семантики, міжкультурної комунікації та підготовки дипломних і курсових робіт.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Інше (наукова та дослідницька сфера)

Вплив НТП на довкілля: немає

Впровадження НТП: Не впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу:

Закінчення етапу:

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обгрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

Назва НТП українською: Англійська прикордонна термінологія: структурно-семантичний, когнітивний і функціональний аспекти

Назва НТП англійською: English Border Terminology: Structural and Semantic, Cognitive and Functional Aspects

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Методи, теорії, гіпотези

Галузь застосування: освіта; лінгвістика; літературознавство; культурологія; медіа та комунікація; перекладознавство

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Дисертація досліджує структурні, семантичні, когнітивні та функціональні особливості англійських термінів прикордонної сфери. Актуальність зумовлена потребою адекватної мовної реалізації прикордонних понять у міжнародних зв'язках України та створенням спеціалізованих термінологічних словників. Наукова новизна полягає у комплексному аналізі термінології: представлені продуктивні словотвірні моделі, здійснено семантичну класифікацію, проаналізовано лексико-семантичні відношення, побудовано лексикосемантичне поле, досліджено новотвори, пов'язані з АТО та ООС, визначено функції структурних і семантичних категорій термінів. У результаті укладено термінологічний словник прикордонної лексики. Практичне значення полягає у систематизації прикордонної термінології, її застосуванні у викладанні лексикології, термінознавства, англійської мови за професійним спрямуванням, а також для створення спеціалізованих словників, глосаріїв і науково-технічного перекладу. Дослідження охоплює теоретичні засади прикордонної терміносистеми, методологію та методи аналізу (структурний, словотвірний, етимологічний, семантичний, функціональний, польове моделювання, опозиційний та контекстуальний аналіз, кількісні підрахунки). Розглянуто способи творення термінів: морфологічний (афіксація, словоскладання, абревіація), синтаксичний (дво-, три- та полікомпонентні словосполучення) та семантичний (термінізація, транстермінізація, метафоризація). Досліджено семантико-функціональні особливості: лексикосемантичне поле, синонімія, антонімія, запозичення та інтернаціоналізми, шляхи поповнення термінології, функції термінів (номінативна, сигніфікативна, дефінітивна, комунікативна, когнітивна). Новотвори, пов'язані з АТО та ООС, увійшли до сучасного лексикону прикордонної сфери.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Інше (наукова та дослідницька сфера)

Вплив НТП на довкілля:немає

Впровадження НТП: Не впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу:

Закінчення етапу:

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обгрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

IX. Бібліографічний опис

Ковалюк Ю.В. Ідіоматика англійської мови: електронні дані та концептуальне знання: монографія. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2024. 304 с.

Янковець О. В. Англійська прикордонна термінологія: структурно-семантичний, когнітивний і функціональний аспекти : дис. … д-ра філос. : 035 Філологія / Чернівецький нац. ун-т ім. Юрія Федьковича ; Львівський нац. ун-т ім. Івана Франка. Чернівці ; Львів, 2021. 316 с.

Цинтар Н. В. Категорія емотивності в англійській художній літературі XIX та XXI століття (гендерний аспект) : дис. … д-ра філос. : 035 Філологія / Чернівецький нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці, 2021. 237 с.

Рубана Є.С. Німецька фахова мова архітектури та будівництва: структурно-семантичний, генетичний та функційний аспекти: дис. … д-ра філос. наук: 035 Філологія / Чернівецький нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці, 2025. 248 с.

Редьква А.М. Фоносемантичні особливості публіцистичних текстів (на матеріалі промов німецькомовних політиків): дис. … д-ра філос. наук: 035 Філологія / Чернівецький нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці, 2023. 248 с.

Ніжнік Л.І. Вербалізація концепту СУМНІВ у англомовному художньому дискурсі: дис. … д-ра філос. наук: 035 Філологія / Чернівецький нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці, 2023. 240 с.

Никіфорчук Ж.В. Формування англомовної професійно орієнтованої компетентності в читанні майбутніх богословів: дис. … д-ра філос. наук: 011 Освітні, педагогічні науки / Тернопільський нац. пед. ун-т ім. Володимира Гнатюка. Тернопіль, 2022. 254 с.

Лукащук М.В. Функціонування дієслів мовлення у сучасній англійській мові (на матеріалі Британського національного корпусу): дис. … канд. філол. наук: 10.02.04 / Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича; Львівський нац. ун-т ім. Івана Франка. Чернівці; Львів, 2021. 232 с.

Лабінська Б.І., Виспінська Н.М., Коропатніцька Т.П. Теоретико-методичні засади інклюзивного навчання іноземних мов у початковій школі: монографія. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023. 264 с.

Кушнерик В., Заньковська О. Переклад англомовного і україномовного сучасного політичного дискурсу. Наука XXI ст.: виклики та перспективи. Колективна монографія. Кам'янець-Подільський: Подільський державний аграрно-технічний університет, 2021, Т. 1. Суспільні науки. С. 134–142.

Ковалюк Ю.В. Ідіоматика англійської мови: електронні дані та концептуальне знання: монографія. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2024. 304 с.

Кійко С.В., Смаглій В.І. Інтерактивні методи навчання іноземної мови учнів старших класів. Вісник науки та освіти. Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», 2022, №2(2), С. 140–157.

Kiyko S., Kiyko Y., Drebet V. Strategies for determining German nouns' gender by college students. East European Journal of Psycholinguistics, 2020, 7(2), P. 107–119. https://doi.org/10.29038/eejpl.2020.7.2.kiy

Галичині (друга половина XIX – перша половина XX ст.): дис. … д-ра філос. наук: 011 Освітні, педагогічні науки / Чернівецький нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці, 2021. 320 с.

Гафу Т.Г. Сучасний англомовний гастрономічний дискурс: когнітивний вимір: дис. … д-ра філос. наук: 035 Філологія / Чернівецький нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці, 2021. 216 с.

Басараба І.О. Ідіоматичний простір англомовного художнього військового тексту: дис. … д-ра філос. наук: 035 Філологія / Чернівецький нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці, 2023. 245 с.

Бартош І.А. Методика навчання майбутніх соціальних працівників професійно орієнтованого усного спілкування німецькою мовою: дис. … д-ра філос. наук: 011 Освітні, педагогічні науки / Тернопільський нац. пед. ун-т ім. Володимира Гнатюка. Тернопіль, 2022. 296 с.

Yesypenko N.H., Solovyova O.V., Hnatkovska O.M. The evolving discourse of film reviews: a comparative study of professional and amateur approaches. Нова філологія. Збірник наукових праць, 96, 2024. С. 87–94.

Namestiuk S., Stefurak O., Basniak T. Didactique d'Urgence: l'Expérience d'Apprentissage Holistique. Apprendre/Enseigner le FLE en Urgence: Collective Monograph. Chernivtsi: Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University, 2025. P. 22-37

Melnychuk N., Bakhov I., Kurt B., Nikolaiesku E., Gevorkian N. Pragmatic Features of the Use of Emotionally Coloured Expressions in Modern English. Forum for Linguistic Studies. 2025. Vol. 7, No. 8. P. 810-825. DOI: https://doi.org/10.30564/fls.v7i8.9219

Labinska B., Zenia L., Matiichuk K., Danylovych O. Information Technologies in the Formation of Foreign Language Grammatical Competence While Teaching a Language for Specific Purposes. Arab World English Journal. 2021. Special Issue on CALL. No. 7. P. 390-405

Kovaliuk Yu.V., Kolisnychenko T.V., Kovaliuk M.V. Corpus- and Genre-Oriented Distributional Analysis of English Idioms (Case Study of Conflict, Cooperation, and Reconciliation Idioms). Philological Studies in the Era of Globalization Changes: European and National Contexts: Scientific Monograph. Riga, Latvia: Baltija Publishing, 2025. P. 133-155. DOI: https://doi.org/10.30525/978-9934-26-619-5-7

Kosenko A., Bloshchynskyi I., Mishchynska I., Pasichnyk N., Plavutska O., Zakordonets N., Hotsa N. Peculiarities of Linguistic Analysis of the Text as a Language Learning Strategy. World Journal of English Language. Canada, 2022. Vol. 12, No. 5. P. 49-58. DOI: http://dx.doi.org/10.5430/wjel.v12n5p49

Kolisnichenko T., Osovska I., Tomniuk L. Exploring Concepts of the English-Language Tourism Advertising Discourse in Pre-Pandemic and Pandemic Times. East European Journal of Psycholinguistics. Lutsk: Lesya Ukrainka Volyn National University. 2022. Vol. 9, No. 1. P. 57-75

Kolesnyk N., Petrenko O. The State and Prospects of Ukrainian Literary Onomastics Development in the Slavic Context. Slavia Centralis. 2021. № 14(1). P. 260-269

Kiyko S., Stegnitska L., Shkolna N. The Variability of Transcoding and Transformations of the Eponym Proprial Component in the Interlingual Transition. Global Journal of Arts, Humanity and Social Sciences. 2023. Vol. 3, Iss. 2. P. 124-131.

Kienberger M., García-Holgado A., Schramm K., Raveling A., Meurers D., Labinska B., Koropatnitska T., Therón R. Enhancing adaptive teaching of reading skills using digital technologies: LATILL project. Tenth International Conference on Technological Ecosystems for Enhancing Multiculturality, Salamanca, Spain, 19-21 October 2022. Lecture Notes in Educational Technology. Springer, Singapore. P. 1092-1098. DOI: https://doi.org/10.1007/978-981-99-0942-1_115

Khomenko O., Buhinska T., Terletska L., Hladkoskok L., Tanana S. Formation of linguistic competence of a foreign language teacher (on the example of language) in the system of lifelong learning. Laplage em Revista. 2021. Vol. 7. P. 518-527

Holovatska N. Impact of Blended Learning on Studying English as a Foreign Language. East European Journal of Psycholinguistics. 2023. Vol. 10, No. 1. P. 24-35. DOI: https://doi.org/10.29038/eejpl.2023.10.1.hol

Hladkoskok L., Petrenko O., Matiychak A., Sobkov Yu., Cherska Zh. Integration of Professional Expertise and Digital Solutions for Effective Language Communication in Foreign Language Teaching. Revista online de Política e Gestão Educacional. 2025. P. 28-56.

Dranenko Galyna. Le naturalisme ukrainien: émergence d'une communauté nationale. Aurélie Barjonet & Timo Kehren (dir.). La Mondialisation des lettres. Enjeux politiques et économiques de la circulation du naturalisme. Collection « Littérature française et comparée ». Paris: Presses Sorbonne Nouvelle, 2025. P. 137-150. URL: https://hal.univ-lorraine.fr/hal-05121598v1

Bialyk V., Kushch E., Zhykharieva O., Stavtseva Vi., Taran S. Lexical Quantors: From Term to Discursive Practice. Theory and Practice in Language Studies. 2022. Vol. 12, No. 1. P. 75–85. DOI: https://doi.org/10.17507/tpls.1201.09

X. Заключні відомості

Керівник юридичної особи

Халавка Юрій Богданович
д. х. н., 02.00.21

Перелік осіб-виконавців

Єсипенко Надія Григорівна
(д. філол. н., професор, 10.02.04)

Бялик Василь Дмитрович
(д. філол. н., професор, 10.02.04)

Ковалюк Юрій Володимирович
(к. філол. н., доц., 10.02.04)

Колісниченко Тетяна Вікторівна
(к.філол.н., доцент, 10.02.04)

Коропатніцька Тетяна Петрівна
(к. філол. н., доц., 10.02.04)

Кушнерик Володимир Іванович
(д. філол. н., професор, 10.02.17)

Кійко Юрій Євгенович
(д. філол. н., професор, 10.02.04)

Ніжнік Людмила Іванівна
(д.філософ, 035)

Осовська Ірина Миколаївна
(д. філол. н., професор, 10.02.04)

Цинтар Наталя Василівна
(д.філософ, доц., 035)

Відповідальний за підготовку облікових документів

Холодницька Любов Миколаївна

Телефон

0952043435

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна